

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Toruniu
Delegatura we Włocławku

UL. LEGSKA 42 * 87-800 WŁOCŁAWEK * TEL./FAX. [054]

Przebieg
2315522
000013

kp 872

WUOZ.DW.WZN.5120.8.2020.AM

Włocławek, dnia 18. 11. 2020 r.

Burmistrz Ciechocinka
ul. Kopernika 19
87-720 Ciechocinek

Dotyczy: pisma KP.4125.41.2020 Burmistrza Ciechocinka, ul. Kopernika 19, 87-720 Ciechocinek z dnia 15. 11. 2020 r. (wpłynęło dnia 16. 11. 2020 r.) uzupełnionego w dniu 18. 11. 2020 r. (wpłynęło email dnia 18. 11. 2020 r.) w sprawie zaopiniowania opracowania „GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY MIEJSKIEJ CIECHOCINEK NA LATA 2021–2024”

Do Delegatury Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Włocławku wpłynęło w dniu 16. 10. 2020 r. pismo Burmistrza Ciechocinka, ul. Kopernika 19, 87-720 Ciechocinek uzupełnione w dniu 18. 11. 2020 r. (wpłynęło email dnia 18. 11. 2020 r.) w sprawie zaopiniowania opracowania „GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY MIEJSKIEJ CIECHOCINEK NA LATA 2021–2024”.

Zgodnie z art. 87 ust. 1 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 282 ze zm.) (...) wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza na okres 4 lat (...) gminny program opieki nad zabytkami, który powinien uzyskać opinię wojewódzkiego konserwatora zabytków. Program ten ma na celu, w szczególności: włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej, zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania, wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego, podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami, określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków, podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy, związanych z opieką nad zabytkami – art. 87 ust. 2 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Program jest aktem polityki administracyjnej i jako taki służyć powinien podejmowaniu planowych działań dotyczących inicjowania, wspierania i koordynowania prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego poprzez samorząd gminy. Tok postępowania przy sporządzaniu programów opieki nad zabytkami można podzielić na trzy zasadnicze fazy:

Faza poznawcza – zebranie i analiza istniejących materiałów o charakterze strategicznym i planistycznym opracowywanym na poziomie kraju, województwa i powiatu, z jednoczesnym rozpoznaniem zasobu dziedzictwa kulturowego gmin na podstawie gminnych ewidencji zabytków, badań terenowych (rozpoznanie stanu zachowania) oraz dokumentacji i literatury przedmiotu.

Faza analiz i wniosków – analiza stanu dziedzictwa kulturowego gminy przeprowadzona na podstawie zebranych informacji w trakcie fazy poznawczej wraz z określeniem potencjalnych szans i zagrożeń dla zachowania i ochrony tego dziedzictwa w aspekcie rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu.

Faza programowa – określenie konkretnych priorytetów, kierunków działań i zadań wraz z instrumentarium, w tym finansowania oraz z kryteriami oceny realizacji programu.

Uwzględniając powyższe w przedłożonym *Programie opieki nad zabytkami* zebrano i przeanalizowano materiały o charakterze strategicznym i planistycznym opracowywanym na poziomie województwa, powiatu i gminy, dokonano analizę szans i zagrożeń stanu dziedzictwa kulturowego, poprzez wskazanie mocnych i słabych stron, zaktualizowano i zweryfikowano wykaz obiektów zabytkowych ujętych w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków, zawarto historyczną charakterystykę najważniejszych obiektów i terenów zabytkowych, zlokalizowanych na terenie Gminy.

W programie przyjęto założenia programowe, jakie samorząd gminy podejmie w zakresie opieki nad zabytkami w latach 2021-2024 wraz z instrumentarium.

Uwzględniając powyższe stwierdzić należy, iż przedłożony „*GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY MIEJSKIEJ CIECHOCINEK NA LATA 2021–2024*”, spełnia założenia Narodowego Instytutu Dziedzictwa i z tego względu jest pozytywnie zaopiniowany.

Kierownik Delegatury
Danuta Walczewska
mgr Danuta Walczewska

Otrzymują:

- 1.) Burmistrz Ciechocinka
2. A/a

Analiza plusów i minusów ustanowienia i funkcjonowania parku kulturowego

MOCNE STRONY

1. Zdefiniowana ustawowo forma ochrony zabytków, mocno usytuowana w obowiązującym systemie prawnym.
2. Rozbudowane instrumentarium umożliwiające doprecyzowanie i uszczegółowienie celów i zasad ochrony (uchwała, plan ochrony, program zarządzania, zapisy Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego).
3. Elastyczność formy ochrony, którą można dedykować konkretnym potrzebom miejsca oraz modyfikować z czasem, po realizacji części celów, lub zgromadzeniu nowych danych.
4. Komplementarność Parku Kulturowego z innymi działaniami prawnymi i planistycznymi.
5. Szczegółowa i potwierdzona formalnie Instrukcja powoływania Parków Kulturowych.
6. Doświadczenia w powoływaniu i funkcjonowaniu Parków Kulturowych.
7. Refleksja naukowa towarzysząca historii Parków Kulturowych (literatura przedmiotu).
8. Dobra opinia odnośnie funkcjonowania większości istniejących Parków Kulturowych.
9. Rosnąca w społeczeństwie świadomość konieczności ochrony krajobrazu kulturowego.
10. Istotne zaplecze merytoryczne środowisk zdolnych do podejmowania wyzwań związanych z powołaniem Parku Kulturowego.

SŁABE STRONY

1. Ograniczone możliwości inicjowania procesu powoływania Parku Kulturowego ze strony gremiów fachowych – inicjatywa w rękach samorządu.
2. Złożony, wymagający zaangażowania dużego, interdyscyplinarnego zespołu specjalistów, proces powoływania parku kulturowego.
3. Koszty związane z powoływaniem i funkcjonowaniem Parku Kulturowego.
4. Brak mechanizmów gwarantujących trwałość przyjętych rozwiązań. Zamieranie inicjatyw.
5. Niewykorzystywanie ustawowych możliwości formowania Parków Kulturowych, szczególnie w zakresie powoływania jednostki zarządzającej PK i opracowywania programów zarządzania.
6. Niejasność zależności formalnych Parku Kulturowego i MPZP – kwestia nadrzędności, kolejności sporządzania lub trybu aktualizacji dokumentów.

7. Słaby przepływ informacji między teoretykami ochrony krajobrazu, a samorządami oraz słabe przygotowanie mentalne samorządów do działań w formie powołania Parku Kulturowego i brak odpowiednich specjalistów w administracji samorządowej.

8. Występujący brak współpracy państwowych służb konserwatorskich z zarządzającymi Parkami Kulturowymi.

9. Niekonsekwentnie, bądź błędnie wytyczane granice Parku Kulturowego, nieoparte na wyprzedzającym studium konserwatorsko – krajobrazowym.

10. Trudności w egzekwowaniu zapisów ochronnych.

11. Na terenie parku kulturowego rada gminy może ustanowić zakazy i ograniczenia dotyczące:

1) prowadzenia robót budowlanych oraz działalności przemysłowej, rolniczej, hodowlanej, handlowej lub usługowej

2) zmiany sposobu korzystania z zabytków nieruchomych

3) umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną parku kulturowego, z wyjątkiem znaków drogowych i znaków związanych z ochroną porządku i bezpieczeństwa publicznego, z zastrzeżeniem art. 12 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

3a) zasad i warunków sytuowania zabytków małej architektury.